

УДК 005.332.4:631.11

Анарбаєв Є. С., магістрант

Науковий керівник - **Рибак Н.О.**, канд. екон. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙ

Інноваційна діяльність в сучасних умовах є одним із важливіших факторів забезпечення розвитку та конкурентоспроможності підприємств. Саме інновації стали ключовим ресурсом для формування довготривалих конкурентних переваг, оновлення бізнес-процесів і зміцнення позицій на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Ключові слова: конкурентоспроможність, інновації, технологічні інновації, глобалізація, інвестиції.

В умовах глобальної конкуренції, цифрової трансформації економіки та нестабільності зовнішнього середовища питання підвищення конкурентоспроможності підприємств набуває особливої значущості. Технологічні інновації стають основним інструментом забезпечення сталого розвитку бізнесу, оскільки дозволяють не лише підвищити ефективність виробництва, а й створити нові конкурентні переваги.

Для українських підприємств ця проблема є особливо актуальною у зв'язку з необхідністю адаптації до викликів воєнного стану, обмеженого доступу до ресурсів і швидких змін ринкових умов. Впровадження інноваційних технологій сприяє підвищенню продуктивності праці, зниженню собівартості продукції, удосконаленню управлінських процесів та розширенню присутності на внутрішньому і зовнішньому ринках.

Крім того, технологічні інновації є ключовим чинником інтеграції України у світовий економічний простір, формування сучасної індустріальної політики та забезпечення конкурентоспроможності національної економіки в цілому. Саме тому дослідження напрямів підвищення конкурентоспроможності підприємств на основі впровадження технологічних інновацій має важливе теоретичне і практичне значення, оскільки воно дає змогу визначити ефективні механізми розвитку підприємств у сучасних умовах.

Конкурентоспроможність сьогодні називають основним джерелом стійкого економічного зростання. Її основою, у свою чергу, є інноваційна активність бізнесу. Проведення інноваційної діяльності, тобто виготовлення нової продукції та надання нових послуг, реалізація інноваційних процесів є однією з найважливіших умов, які забезпечують підприємству стійкі позиції на ринку. Успіх все більшою мірою обумовлений оновленням технологій, освоєнням нових ринкових ніш і організаційними нововведеннями [1].

Основними напрямками підвищення конкурентоспроможності підприємства на основі інноваційного розвитку є:

1. Автоматизація та цифровізація виробничих процесів, а саме впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, систем управління ресурсами (ERP, CRM, SCM), роботизації та штучного інтелекту дозволяє оптимізувати процеси, підвищити точність і швидкість виконання операцій, мінімізувати людський фактор та зменшити витрати.

2. Розвиток дослідницько-інноваційної діяльності, передбачає створення власних науково-дослідних підрозділів або співпраця з науковими установами забезпечує постійне вдосконалення технологій, розробку нових продуктів і технологічних рішень, що сприяє зміцненню позицій підприємства на ринку.

3. Удосконалення продукції та впровадження нових технологій виробництва, що обумовлюється застосуванням інноваційних матеріалів, методів обробки, енергозберігаючих технологій і екологічно безпечних процесів і дозволяє створювати конкурентні продукти з високою доданою вартістю.

4. Інтеграція інновацій у систему управління підприємством здійснюється через використання цифрових платформ для планування, аналітики, прогнозування попиту й управління ризиками, що забезпечує гнучкість і адаптивність бізнесу до змін ринкового середовища.

5. Формування інноваційної культури та розвиток кадрового потенціалу, здійснюється на основі підвищення кваліфікації працівників, стимулювання творчості та ініціативи, формування середовища, орієнтованого на постійне вдосконалення. Це створюють основу для сталого інноваційного розвитку.

6. Використання можливостей цифрових технологій, включає розвиток електронної комерції, цифрового маркетингу, Big Data, блокчейну, Інтернету речей (IoT) і хмарних технологій розширює ринки збуту, що підвищує якість обслуговування клієнтів і зміцнює взаємодію із партнерами.

Отже, у сучасних умовах глобалізації, цифрової трансформації та швидких змін ринкового середовища впровадження технологічних інновацій виступає ключовим чинником забезпечення конкурентоспроможності підприємств. Технологічні інновації сприяють підвищенню ефективності виробництва, зниженню витрат, поліпшенню якості продукції та створенню нових можливостей для задоволення потреб споживачів. Таким чином, впровадження технологічних інновацій є стратегічним напрямом підвищення конкурентоспроможності підприємства, оскільки воно забезпечує його адаптивність, гнучкість і здатність до довгострокового розвитку в умовах динамічних економічних змін.

Список використаних джерел

1. Грабовська, І.В. Роль інновацій в забезпеченні конкурентоспроможності та сталого розвитку промислових підприємств. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2019. №4. С. 12-17.

2. Економіка та управління підприємствами в умовах глобалізації: тенденції та перспективи розвитку: колект. монографія; Центр фінанс.-екон. наук. дослідж. Полтава: Астроя, 2024. 217 с.
3. Кривов'язюк І. В. Економіка інноваційного підприємства: навч. посіб. Луц. нац. техн. ун-т. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2022. 342 с.